

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Vår dato: 08.11.2023

Deres dato: 29.09.2023

Deres sak: 23/12482

Bivdu - Innspill til regulering av kongekrabbe øst for 26⁰Ø mv. i 2024.

I forvaltning av kongekrabbe øst for 26⁰Ø. legger Bivdu til grunn følgende grunnprinsipper:

- *Befolkningen i sjøsamiske områder har rett til å fiske på sine lokale ressurser, primært uten noe form for vederlag eller andre krav.*
- *De som er plaget med krabbe i sitt vanlige fiske, har førsterett til fangst av kongekrabbe.*
- *Bivdu vil oppfordre Fiskeridepartementet til å lage en Stortingsmelding om fiske og forvaltning av kongekrabbe i 2024. Meldingen må være ferdig behandlet og ligge til grunn for kongekrabbefiske i 2025.*

Bivdu er orientert om at bestanden av kongekrabbe i kvoteregulert område er sterkt redusert og at krabbekvoten i 2024 er anbefalt satt til 966 tonn av Havforskningsinstituttet. Dvs. en reduksjon av kvoten på ca. 60 % i forhold til 2023.

Bivdu vil i denne situasjon spesielt ta hensyn til de som er:

- *Sterkest plaget av kongekrabbe i sitt vanlige fiske.*
- *Fartøyene under 10 meter som hører hjemme i kvoteområde øst for 26⁰Ø.*

De som driver fiske i kombinasjon med annet yrke (eks. jordbruk) har liten eller ingen muligheter til å drive et bortefiske, slik et større fartøy har.

Fiskeridirektoratet skriver i sitt høringsnotat følgende:

«I erkjennelse av at dagens modell har utfordringer rundt måloppnåelsen bes det også om innspill på alternative modeller som kan være bedre».

Bivdu er enig med Fiskeridirektoratet om at forvaltningen har fjernet seg betraktelig fra målet om at de som er plaget med kongekrabbe i sitt fiske, skal ha en rette (førsterett) til å fiske kongekrabbe. Ettersom kvoten i 2024 blir drastisk redusert er det helt avgjørende at forvaltningen nå holder fokus på å oppnå målet, om at de som er plaget med kongekrabbe, også er de som skal fiske krabben.

Dette er momenter som Bivdu legger til grunn i sin behandling og vedtak i denne saken.

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Bivdu - vedtak:

Krav om konsultasjon¹

- *For å ivareta rettighetene til fiskerne i sjøsamiske områder krever Bivdu konsultasjon med Fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet før vedtak fattes i saken som omhandler regulering av kongekrabbe i området øst for 26⁰ Ø. i 2024.*

Bivdus høringsmerknader til Fiskeridirektørens forslag til fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område i 2024:

4.1. Kvoter og avsetninger

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 tonn kongekrabbe til fritidsfangst i 2024.

Bivdu - vedtak:

- *Bivdu støtter fiskeridirektørens forslag*

Bivdu anser Finnmarksbefolkningens rett til å fiske for å være retts beskyttet av SP 27² og ILO-konvensjon nr. 169³, og vil selv i en vanskelig tid gi befolkningen mulighet å fiske kongekrabbe også i 2024.

Forslag fra Fiskeridirektøren

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre en avsetning på 13 tonn til turistfiske og reiselivsbedrifter.

Bivdu - vedtak:

- *Bivdu går inn for å avvikle ordningen med egen avsetning av kongekrabbe til turistfiske og reiselivsbedrifter gjennom følgende nedtrapping:*
 - o *I 2024 avsettes det 5 tonn krabbe til turistfiske.*
 - o *I 2025 avsettes det 0 tonn og ordningen avvikles.*

Bivdu – begrunnelsene

Bivdu støtter ikke fiskeridirektørens forslag om avsetning av kongekrabbe til konvensjonelle turistbedrifter, med følgende begrunnelse:

- *Krabbekvoten i regulert område går ned med ca. 60 % i 2024, og turistbedrifter har ingen rett til å fiske kongekrabbe. De er heller ikke plaget med krabben.*
- *Turistnæringen kan kjøpe sine krabber hos fiskerne som har rett til fiske, har kvoter, er rigget og godkjent for å fiske kongekrabbe.*

¹ Jf. sameloven §§ 4.1 – 4.10 *Konsultasjon*

² FNs internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP-konvensjonen) som Norge har ratifisert.

³ ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, som Norge har ratifisert.

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

- *Gratis kongekrabbekvote til noen turistbedrifter skaper store konkurransefordeler til de som får disse kvoter, mot de turistbedriftene som må kjøpe krabbe.*

Forslag fra Fiskeridirektøren - Avsetning av skadd kongekrabbe.

Fiskeridirektøren ber om innspill på om andel av skadd kongekrabbe bør økes fra 10 % (i 2023) til 15 % i 2024?

Bivdu - vedtak:

- *Bivdu støtter forslag om å øke fangst av skadd kongekrabbe til satt til 15 %.*

Forslag fra Fiskeridirektøren - Avsetning av bifangst

Fiskeridirektoratet foreslår i utgangspunktet at avsetningen på 100 tonn til bifangst videreføres.

Bivdu - Som følge av redusert kvote i 2024 har Bivdu fattet følgende vedtak:

- *Avsetningen til bifangst bli satt til 40 tonn.*

4.2 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Forslag fra Fiskeridirektøren

Fiskeridirektoratet vil foreslå en opptrappingsplan som vist i Tabell 6, og ber om høringsinstansenes innspill på dette.

Tabell 6 Foreslått opptrapping av omsetningskravet			
Vedtatt	Forslag omsetningskrav	Forslag omsetningskrav	Kvotefaktor
omsetningskrav (kr)	(kr) opptrappingsplan	(kr) opptrappingsplan	
2022	2023	2024	
< 25 000	< 50 000	< 75 000	0,1
25 000 - 49 999	50 000 - 149 999	75 000 - 249 999	0,25
50 000 - 199 999	150 000 - 299 999	249 999 - 399 999	0,5
200 000 -	300 000 -	400 000 -	1

Bivdu - vedtak:

- I de tilfeller en fiskeartene må reguleres for ikke å bli fisket bort (helt desimert), må de som bor i området der krabben er, prioriteres ved å få fiske, mens tilreisende fiskere må begrense sitt fiske. Når bestanden blir fiskbar igjen, må de lokale fiskerne først få rett til å fiske.
- Inntekt som legges til grunn for aktivitetskravet i kongekrabbefisket, må vært opptjent i området der kongekrabbefisket foregår.

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

- Aktivitetskravet:
 - o Primært har fiskerne i sjøsamiske områder rett til fiske uten noen krav.
- Aktivitetskravet fører til at rettighetene/kvotene flyttes fra de minste til de største båtene.
- Aktivitetskravet for båter over 10 meter setter til maks kr. 200 000 i 2024
- Aktivitetskravet for båter på eller under 10 meter settes til maks kr. 100 000 i 2024 (se tabell I)

Tabell I. Aktivitetskrav i fiske etter krabbe i 2024 – båter 10 meter og mindre.

Aktivitetskrav for fiske av kongekrabbe i 2024		
10 meter og under	10,01 – 14,99 meter	Kvotefaktor
Kr.	Kr.	
< 10 000	< 25 000	0,1
10 000 – 24 999	25 000 - 49 999	0,25
25 000 – 99 999	50 000 - 199 999	0,5
100 000 ->	200 000 -	1

Bivdus merknad:

a) Dette forslaget er heller ikke rettferdig for de fiskerne som bor innerst i en fjord, har en liten båt og drifter i sterk konkurranse med de store båtene som har en tendens til å fiske opp all

fisken i fjorden, slik at det bare er krabbe igjen. Et aktivitetskrav for disse fiskerne fører til at de heller ikke får fiske kongekrabbe pga. manglende inntekt fra en fisketom fjord.

- b) Ved bruk av graderte aktivitetskravet for båter over 10 meter og båter på eller under 10 meter vil føre til at også de små båtene får en reell sjanse til å fiske krabben som de er plaget med hele året i sitt fiskeområde.
- c) Modellen med gradert aktivitetskrav er ikke perfekt for de små båtene, men likevel 100 ganger bedre enn de forslagene som Fiskeridirektoratet har fått Nofima til å lage. For her vektlegges kun privat profitt og lønnsomhet og forslaget tar ingen hensyn til de som er plaget med kongekrabbe i sitt vanlige fiske i krabberegulert område, bosetting og driftsforholdene til de minste båtene.

Bivdu – begrunnelsene

Når det gjelder hovedprinsippet om at de som er plaget med kongekrabbe i sitt vanlige fiske også er de som skal ha rett til å fiske krabbe, så har Havforskningsinstituttets gjennomført målinger ⁴ (tabell 5 i rapporten) av bestandsstørrelse i øst og vest for 26 garder Ø. Av tallene som HI fremla i 2022 var krabbeplagen minimal vest for 26 grader

⁴ Kongekrabbe i norsk sone - Bestandstaksering 2022 og rådgivning for 2023, av: Carsten Hvingel, Ann Merete Hjelset, Hanna E. H. Danielsen og Maria Jenssen

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

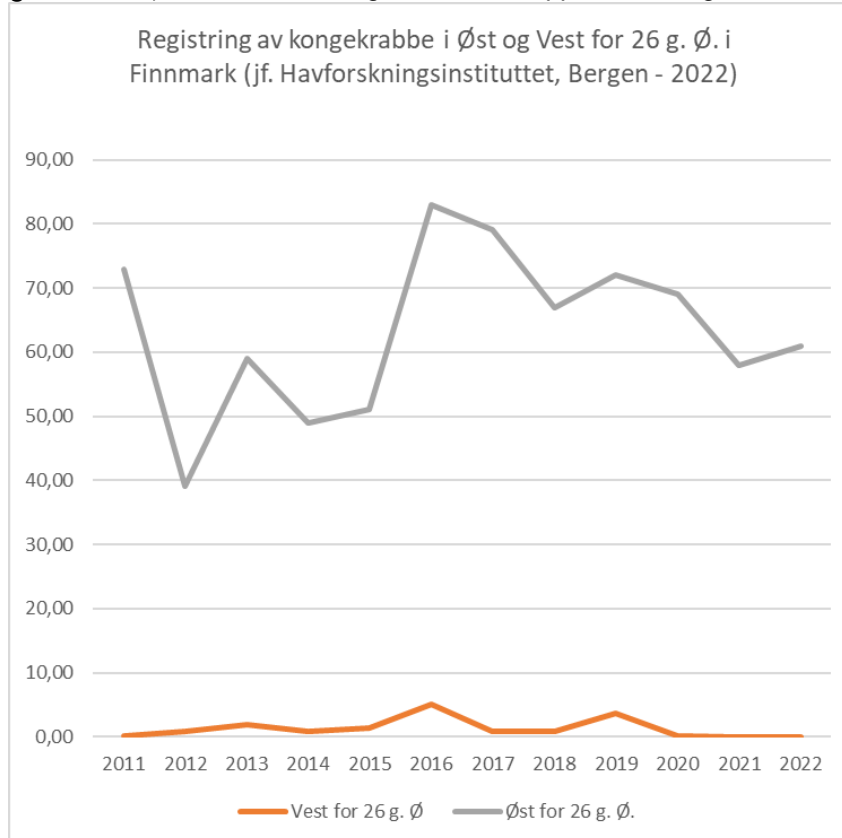
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Ø, mens krabbe - og derav også plagen – var/er ufattelig mye større øst for 26° grader Ø. (se Figur 1, under).

Figur 1. Registrering av kongekrabbe i forsøksfiske i 2022 i området Øst og vest 26° grader Ø. (kilde: Havforskningsinstituttets rapport om kongekrabbe i 2022)

Ut fra Stortingets vedtak om at «det er de som er plaget med kongekrabbe i sitt fiske som skal fiske krabbe» og HI`s målinger av kongekrabbe i Finnmark, er det kun de som bor og fisker øst for 26° grader Ø. som i realiteten tilfredsstiller kravet om å være plaget.

Når det gjelder å være plaget med kongekrabbe øst for 26° grader Ø. er det verd å merke seg at rognkjeksens – som engang var et godt og stabilt fiske i dette

området – nå er et tapt fiske pga. krabbeplagen. Dette fører til et årlig tap av inntekter i fiske for de som bor her på ca. kr. 500 000. Fiskerne i Vest-Finnmark som ikke har kongekrabbeplagen kan fortsatt nyte godt av inntekten fra rognkjeksensfiske. I tillegg kan det også nevnes at torskekvoten i åpen gruppe blir redusert med ca. 20 % i 2024.

Forslag fra Fiskeridirektøren - Omsetning av sjølaksefisket

Fiskeridirektøren foreslår at sjølaks i forskriften også inkluderes pukkellaks.

Bivdu - vedtak:

- Bivdu støtter fiskeridirektørens forslag om å inkludere inntekt fra laks og pukkellaks i aktivitetskravet.
- I de områdene der sjølaksefisket har vært forbudt, kan det beregnes et fast inntektstillegg i aktivitetskravet på kr. 95 000,- per år. for tapt inntekt pga. fiskeforbud i sjølaksefisket i 2023.

4.3 Implementering av skadd krabbe på fartøy

Forslag fra Fiskeridirektøren – Skadd krabbe

Fiskeridirektørens ber om tilbakemelding på både bortfall av ilandføringsvederlag og at

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

skadd krabbe som overstiger tillatt andel belastes fartøyets kvote.

Lenge har virkemidlet for at avsetningen til skadd krabbe har vært å tildele fartøyene en tilleggskvote på skadd krabbe. Dette har vært 10% av fangsten av lytefri krabbe.

For å motvirke disse effektene foreslår Fiskeridirektoratet at mengden skadd kongekrabbe som overstiger den tillatte andelen avregnes fartøyets tildelte kvote.

Bivdu - vedtak:

- Skadd kongekrabbe settes til 10% av fangsten av lytefri krabbe.
- Skadd kongekrabbe som overstiger den tillatte andelen avregnes fartøyets tildelte kvote.
- For å styrke rekrutteringen i kongekrabbebestanden, åpnes det ikke for fangst av hunnkrabbe.

Forslag fra Fiskeridirektøren - Tilleggskvoter skadd kongekrabbe og hunnkongekrabbe.

De senere årene har både avsetningen til skadd kongekrabbe av totalkvoten og tilleggskvoten til fartøyene vært 10 %. Tilleggskvoten på hunnkrabbe har fra årets start vært satt til 8 %. I tilfelle det gjøres store avsetninger eller blir større endringer i disponibel kvote som følge av kvotefleksibilitetsordningen vil ikke en tilleggskvote på 10 % gi den ønskede mengden skadd kongekrabbe.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor at tilleggskvoteandelene fastsettes etter at avsetninger og kvotefleksibilitet er avklart slik at man oppnår den planlagte mengden skadd kongekrabbe og hunnkongekrabbe.

Bivdu - vedtak:

- Avsetningen til skadd kongekrabbe av totalkvoten og tilleggskvoten til fartøyene settes til 5 %. i 2024
- For å bygge opp krabbebestanden i kvoteregulert område avsettes ingen tilleggskvote på hunnkrabbe i 2024

4.4 BIFANGST

Kongekrabbe tas også som bifangst i fisket etter andre arter. I utgangspunktet skulle denne setets ut igjen, men etter hvert ble det i tilfeller gitt anledning til å lande slik kongekrabbe. Andelen bifangst som tillates har variert. I mars 2013 ble andelen tillatt i bunn garn og bunnlinefiske redusert fra 5 til 1 %. Bifangsten utgjorde da en betydelig del av totalkvoten. I 2021 ble andelen økt til 3 % i enkeltfangster og ved landing. Dette for å gi aktører som er plaget av kongekrabben en kompensasjon for dette.

Spørsmål:

Fiskeridirektoratet foreslår at bifangstsatsen for bunn garn settes til 1,5 %, mens den for bunnline settes til 2% og ber om innspill på dette, justering av andeler og tak per fartøy

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Bivdu - vedtak:

- Maks bifangst settes til 250 kg. kongekrabbe per fartøy.
- *Bivdu støtter Fiskeridirektørens forslag på 1 % bifangstprosent på garnfanget fisk i 2023.*
- *Bifangstprosent på krokfanget fisk settes til 1,5 % i 2023 (line).*

4.3.1 Ungdomsfiskeordningen

Forslag fra Fiskeridirektøren

Ungdomsfiskeordningen for kongekrabbe videreføres men vil vurdere å overregulere kvotene per deltager noe i 2024 og ber om eventuelle tilbakemeldinger på dette.

Bivdu – vedtak:

- *Bivdu støtter Fiskeridirektørens forslag om å videreføre ungdomsfiskeordningen og vil foreslå at kvotene blir overregulert med 10 %.*

Undervisningskvoter

Forslag fra Fiskeridirektøren

Fiskeridirektoratet foreslår at denne ordningen avvikles da ingen i 2023 har søkt om slik kvote.

Bivdu - vedtak:

- *Bivdu støtter Fiskeridirektørens om avvikling av undervisningskvoten på kongekrabbe.*

4.6 Fredningsperioder

Forslag fra Fiskeridirektøren

Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre dagens fredningsperiode til 2024.

Bivdu - vedtak:

- Bivdu går inn for å innføre en **fredningsperiode i kongekrabbefisket** i kvoteregulert område, slik at krabbebestanden raskt kan bygges opp igjen. Fredningsperioden settes til å gjelde i perioden:
 - **Fra 1. februar til 1. august i 2024**

En slik stopp i fiske vil også virke positiv inn den krabben som levers på markedet.

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

4.7 Stenging av områder

Forslag fra Fiskeridirektøren

Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre opplegget med kortvarige stengninger av områder for å tilrettelegge for forskningen.

- *Bivdu støtter Fiskeridirektøren forslag om med kortvarige stengninger av områder for å tilrettelegge for forskningen.*

4.8 Tilskuddsordning utenfor kvoteregulerte område

Forslag fra Fiskeridirektøren

Fiskeridirektoratet foreslår at det implementeres en tilskuddsordning i 2024. Denne er basert på erfaringene fra tidligere år og innretningen beskrives nedenfor.

Hovedvirkemiddelet i forslaget er at det gis et tilskudd på 15 kr/kg for hann og hunn-krabbe under 0,8 kg til både fiskefartøyet og mottaksanlegget.

Bivdu - vedtak:

- *Bivdu støtter Fiskeridirektørens forslag om å innføre et tilskudd til fangst og mottak av småkrabbe i det uregulerte området.*
- *Tilskuddet bør settes til kr. 30 kr/kg. til fisker, og kr. 30 kr/kg til mottaker.*

Stortingsmelding om kongekrabbefiske i Finnmark

Fisketrykket i fiske etter kongekrabbe har de siste årene blitt doblet, og bestanden skarpt nedadgående i målingene som Havforskningsinstituttets har gjort i 2023, noe som resulter i 60 % lavere kvoter i 2024 enn hva de var i 2023.

Bivdu er svært bekymret for bestandens forvaltning og ikke minst de fiskerne som bor og er plaget med kongekrabbe i sitt fiske. Bivdu vil foreslå at forvaltningen i 2024 skriver en melding til Stortinget der en peker på noen sentrale utfordringer og problemer som må løses i forvaltningen av fiske etter kongekrabbefiske. Kvotene går drastisk ned og det er mange grupper med ulike krav og ønsker for å fiske kongekrabbe.

Bivdu er redd for at «de fiskerne som er plaget og har begrensninger i sitt vanlige fiske av marine arter» mister sin rett til fangst av kongekrabbe. Dette vil føre til at disse fiskerne kun sitter igjen med krabbeplogen og ingen rett til fiske av krabben.

Stortingets behandling bør også belyse, drøfte og komme med forslag på ulike utfordringer som må løses, slik som:

- Store deler av krabbeflåten samles på et lite område for å fiske
- Alle skal lever sine fangster på et lokalt fiskemottak som i utgangspunktet kun er rigget for mottak av fisk fra den lokale fiskeflåten.

E-post: post@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

- Utfordringer som oppstår når det blir mange båter som i konkurranse med den lokale fiskeflåte skal fiske på et lite lokalt fiskeområde.
- Oppgjør for fangst ved levering og andre samfunnsmessige virkninger.
- Utvidelse av kvoteområdet til hele Finnmark.

Bakgrunn – Bivdu

Bivdu er en fiskeriorganisasjon som representerer fiskere i sjøsamiske områder og etter sine vedtekter har konsultasjonsrett med statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner i alle saker som angår, og/eller kan innvirke på samer og de som bor i sjøsamiske områder vs. kultur, næring, språk og samfunn⁵. I bestemmelsen om konsultasjon inngår også plikt om å gi full informasjon om relevante forhold i saken.

Regulering av fiske etter kongekrabbe i øst for 26⁰Ø. i 2024 vil bli svært krevende da kvoten blir drastisk nedsatt med ca. 60 % i forhold til kvoten i 2023. Bivdu har tidligere fremmet et stående krav om konsultasjon i slike saker, men Fiskeridirektøren har også i år (tredje år på rad) valgt å se bort fra Bivdus krav om konsultasjon, som også gir muligheten for innsyn i saken. Dette til tross for at Bivdu ivaretar interessene til fiskerne i sjøsamiske området, et område som bl.a. omfatter hele området øst for 26⁰Ø. til grensen mot Russland. Bivdu anser Fiskeridirektørens brudd på konsultasjonsprosedyrene som en svært alvorlig saksbehandlingsfeil som hefter ved saken, og kan føre til at vedtak i saken ikke er lovlig fattet.

Til tross for dette har Bivdu valgt og tilkjennegitt sitt standpunkt i høringen, ut fra de opplysningene vi i dag har uten konsultasjoner.

Bivdu tar forbehold om å kunne fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med gjennomføring av etterspurte konsultasjon i saken (jf. Sameloven - *Konsultasjoner*).

Mvh. Inge Arne Eriksen, leder i Bivdu

⁵ Jf. Sameloven: LOV 1987-06-12 nr 56, § 4.2 Konsultasjoner.